herpy

GEKKOER

Tenerife wall gecko

Tarentola delalandii

En kraftig, knopskællet gekko fra Tenerife og La Palma, der lever på klipper, stenmure og i haver fra kysten op til omkring 2.300 meters højde. Der findes kun lidt viden om pasningen, så vejledningen bygger på klimaet og på den nære slægtning *Tarentola mauritanica*.

Familie: Phyllodactylidae Tidligere navn: *Platydactylus delalandii*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**12-14 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**8-12 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Træboende og klippeboende**
Biotop	**Halvørken og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 40 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Hotspot	**30-33 °C**
Temperatur, nat	**16-20 °C**
Luftfugtighed	**40-60 %**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Inkubation	**55-98 dage** ved 27-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står hverken på CITES eller i EU's bilag A-D, så der kræves ingen CITES-papirer ved køb og salg. Arten står på bilag IV i EU's habitatdirektiv. Efter artsfredningsbekendtgørelsen (BEK nr. 521/2021, § 11) må dyr indsamlet i naturen derfor ikke holdes, handles, overdrages eller udstilles i Danmark. Opdrættet afkom af lovligt erhvervede dyr er undtaget (§ 2), men ejeren skal kunne godtgøre, at dyret ikke stammer fra naturen (§ 20). Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Tarentola delalandii er en kraftig, fladtrykt gekko med bredt hoved, store øjne med lodret pupil og en ryg dækket af kegleformede knopskæl. Under tæerne sidder hæftelameller, så den kan gå på lodrette mure og hænge i loftet. Farven er brungrå med mørkere og lysere tegning og kan skifte fra lys til mørk.

Hoved og krop måler omkring 6-7 cm, og med hale bliver dyret omkring 12-14 cm. Hannerne er større end hunnerne, og dyr fra den fugtigere nordside af Tenerife er større end dyr fra den tørre sydside. Halen kan smides og vokser ud igen uden de store knopskæl.

Arten blev beskrevet i 1836 som *Platydactylus delalandii* og er opkaldt efter naturforskeren Pierre Antoine Delalande. Den hører til de kanariske arter af *Tarentola*, og tidligere blev *Tarentola boettgeri* og *Tarentola gigas* regnet som underarter af den.

Udbredelse og levested

Tarentola delalandii findes kun på Kanarieøerne, på Tenerife og La Palma, og er almindelig på begge øer. Den oprindelige beskrivelse nævnte også Madeira og Senegal, men det er en fejl: De øvrige kanariske øer har deres egne arter af *Tarentola*.

> **Oprindelig udbredelse:** Spanien.

LEVESTED

Tarentola delalandii lever fra kysten op til omkring 2.300 meters højde. Den findes på klippevægge, stenmure, i stenbunker, i krat, skov og græsningsarealer og er samtidig en kulturfølger, der sidder på husmure, i haver og i byer. Æggene lægges under sten.

Den er mest aktiv i skumring og nat og jager insekter og edderkopper på mure og ved lamper. Om dagen gemmer den sig under sten, helst hvor der er meget stendække, og om sommeren vælger den de køligste sten. Klimaet er mildt hele året, med varme, tørre somre og milde vintre; i høj højde bliver det køligt, og der kan komme frost.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Tarentola delalandii*. Vejledningen bygger på klimaet og levestedet og på den nært beslægtede *Tarentola mauritanica*, som er langt bedre kendt i fangenskab. Tal, der ikke er kendt for arten, er lånt fra den.

Et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 60 × 40 × 60 cm (længde × bredde × højde). Højde og lodrette flader betyder mere end bundareal, fordi arten er en klatrer. Indret terrariet som en klippevæg med bagvæg af kork eller stenimitation, stablede skiferplader med smalle sprækker, grene og mindst to skjul, ét i den varme og ét i den kølige ende. Brug sand eller sand med fint grus som bund. Terrariet skal have god ventilation og tætsluttende låg, for dyret er hurtigt.

TEMPERATUR

Om dagen skal der være 24-28 °C, og under en lampe skal der være et varmt sted på 30-33 °C. Om natten falder temperaturen til 16-20 °C. Der skal altid være en kølig ende. En kølig periode om vinteren med 15-18 °C og færre lystimer passer til klimaet; nøjagtige tal for arten er ikke dokumenteret.

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Arten kommer fra tørre til halvtørre egne og klarer sig med 40-60 % luftfugtighed. Forstøv terrariet let om aftenen, og lad det tørre op igen. Stillestående luft og vedvarende fugt giver skimmel og luftvejsinfektioner. En lav skål med frisk vand skal altid stå fremme. Et let fugtigt skjul hjælper i hudskiftet.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Tarentola delalandii er nataktiv og tilbringer dagen i skjul, men et svagt UVB-lys på 2-5 % anbefales over en del af terrariet, så dyret selv kan vælge mellem lys og skygge (Ferguson-zone 2). Zonen er sat ud fra levevisen og er ikke målt på arten selv. Giv 12 timers lys og 12 timers mørke.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Arten tager insekter og edderkopper. Giv fårekyllinger, små kakerlakker og græshopper, og af og til voksmøllarver som godbid. Vælg insekter, der er mindre end afstanden mellem dyrets øjne. Voksne dyr fodres hver anden eller tredje dag, unger hver dag, i så små portioner at alt bliver spist. Pudr insekterne med kalk, og giv kalk med D3 en til to gange om ugen og et multivitaminpræparat en gang om ugen.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Tarentola delalandii er vagtsom og ikke et dyr til at tage op. Håndtering stresser den, og den smider halen, hvis den føler sig truet. Hannerne forsvarer skjul og jagtområde, så hold aldrig to hanner sammen. Enkeltvis er det sikreste; et par kan gå sammen i et stort terrarie med mange skjul, hvis der holdes øje med bid og manglende haler. Om dagen gemmer dyret sig, og om aftenen går det på jagt.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Hannerne er større end hunnerne. Hos den nære slægtning *Tarentola mauritanica* sker kønsmodenheden først efter flere år.

PARRING

Parring i fangenskab er ikke beskrevet for arten. Hos *Tarentola mauritanica* følger parringstiden efter en kølig vinterhvile på omkring tre måneder. Sæt hannen ind til hunnen, og tag ham ud igen, hvis hun bliver jaget eller bidt.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger hårdskallede æg, normalt to ad gangen, under sten. Antal kuld om året er ikke dokumenteret. Stil et æglæggested med let fugtigt sand eller vermiculit til rådighed.

INKUBATION

Rugetid og temperatur er ikke dokumenteret for arten. Hos *Tarentola mauritanica* klækker æggene ved 27-30 °C efter omkring 55-98 dage, og samme fremgangsmåde med let fugtigt substrat kan bruges.

OPDRÆT AF UNGER

Opdræt af arten er ikke beskrevet. Ungerne ligner de voksne i miniature og kan opdrættes som ungerne af *Tarentola mauritanica*: enkeltvis eller i små grupper i en lille boks med skjul og en lav vandskål, med bittesmå insekter hver dag.

Sundhed og typiske fejl

Tarentola delalandii er formentlig hårdfør, men der findes ingen artsspecifik viden om sygdomme. De typiske problemer hos arter af *Tarentola* skyldes pasningen:

- For lidt kalk og D3, som giver bløde kæber og krumme lemmer.
- For høj fugt og dårlig ventilation, som giver luftvejsinfektioner og skimmel.
- Hudrester på tæerne, hvis luften er for tør.
- Tabt hale ved håndtering eller slagsmål.
- Parasitter hos vildfangne dyr.

Som hos mange krybdyr kan der være salmonella i tarmen, så vask hænder efter kontakt med dyr og terrarie. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig eller ikke spiser i flere uger.

Læs mere: Karantæne og hygiejne Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.